

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Mrázovou, Ph.D. v právní věci

žalobkyně: S. D., nar. X, státní příslušnost S. r.
pobytem v ČR: X
zastoupené Organizací pro pomoc uprchlíkům, z.s.
sídlem Kovářská 4, 190 00 Praha 9

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 9. 2024, č. j. OAM-615/DS-D03-K03-2024,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se **nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se včas podanou žalobou domáhala přezkoumání a zrušení shora specifikovaného rozhodnutí žalovaného, jímž žalovaný zamítl žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), jako zjevně nedůvodnou.
2. V napadeném rozhodnutí žalovaný mimo jiné uvedl, že ve správním řízení byl objasněn důvod podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to žalobkyní uváděná obava z návratu do vlasti z důvodu nuceného sňatku a provedení obrízky, včetně jejího poukazu na nemožnost dalšího vzdělávání. Při svém rozhodování žalovaný vycházel ze shromážděných podkladů, mimo jiné z „Hodnocení Senegalu jako bezpečné země původu“. Senegal je dlouhodobě považován zeměmi EU za bezpečnou zemi původu, kde k týrání a mučení nedochází, a kde byl zaveden efektivní systém pomoci a ochrany před porušováním práv občanů. V Senegalu je provedení, propagace nebo jen napomáhání obrízce dlouhodobě trestné a v případě ohrožení takovým jednáním má žadatelka možnost požádat o pomoc a ochranu příslušné orgány. Je na svobodném rozhodnutí žadatelky, do jakého regionu a města své země se navrátí, k čemuž dle senegalské ústavy má plné právo, přitom by bylo zcela nelogické, aby se navracela k otci, z jehož dosahu předtím odešla, aby se tak vyhnula naléhání na provedení obrízky či uzavření sňatku, pokud by ovšem zároveň nechtěla využít pomoci ochrany policie nebo své matky. Dlouhodobě právními předpisy zakázaným jednáním v Senegalu je uzavření sňatku bez výslovného souhlasu dotyčné osoby. Rodina žalobkyni umožnila dokončit minimálně střední vzdělání a žalobkyně následně pokračovala ve studiu v zahraničí (sousední Gambii). Jsou-li dány důvody pro zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodné (§ 16 odst. 2 zákona o azylu), neposuzuje se, zda žadatel mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo zda mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu.

II. Shrnutí žalobní argumentace

3. Žalobkyně v žalobě nejprve obecně namítala porušení § 3, § 2 odst. 4, § 50 odst. 3 a 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a také § 12 a § 14a zákona o azylu. Žalovaný podle žalobkyně nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a nepřihlížel ke všemu, co během řízení vyšlo najevo (§ 50 odst. 4 správní řád), a v odůvodnění dostatečně neuvedl, jakými úvahami byl veden při hodnocení podkladů a při výkladu zákona o azylu (§ 68 odst. 3 správní řád). Dále žalobkyně obecně připomněla, že správní orgán musí při svém postupu dbát základních zásad správního řízení vyjádřených v §§ 2 až 8 správního řádu. Hlavním důvodem podání žaloby bylo podle žalobkyně nedostatečné zhodnocení její situace, odmítnutí jejích tvrzení a překvapivost rozhodnutí. Měl-li žalovaný pochybnosti o azylovém příběhu žalobkyně, mohl využít doplňujícího pohovoru. Toho však nevyužil a vydal v krátkém čase rozhodnutí. Žádost zamítl proto, že Senegal je považován za bezpečnou zemi, přičemž žalobkyně neprokázala, že tomu tak není. K posuzování merita věci nedošlo, ačkoliv žalobkyně tvrdila dostatečně závažné okolnosti, které považovala za azylově relevantní.
4. Žalobkyně dále zcela obecně uvedla, že žalovaný nezjistil řádně skutkový stav a nepřihlédl ke všem rozhodným okolnostem, v důsledku čehož nesprávně aplikoval ustanovení zákona o azylu. Jako hlavní důvody žádosti uvedla žalobkyně hrozbu

nuceného sňatku a strach z ženské obřízky, dále upozornila na diskriminaci žen v přístupu ke vzdělání. Žalobkyně dostatečně popsala nebezpečí, které jí hrozí, a také z čeho pramení (z toho, že se žena nachází v určitém kulturním prostředí), přitom správní orgán uvedl, že doložila jen podklady, které neobsahují žádné skutečnosti, které by s žalobkyní či jejím azylovým příběhem souvisely. Žalobkyně nesouhlasí se závěrem žalovaného, že strach z obřízky nemohl přijmout jako podložený. Zde žalobkyně odkázala na judikaturu NSS, z níž například vyplývá, že není povinností žadatele o azyl, aby pronásledování prokazoval jinak, než vlastní věrohodnou výpověď (rozhodnutí NSS ze dne 21. 12. 2005, sp. zn. 6 Azs 235/2004). Z rozhodnutí NSS ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 56/2008-70, také vyplývá, že je povinností správního orgánu, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi cizince zpochybňují.

5. Žalovaný podle žalobkyně neshromáždil žádné dostupné důkazy, které by její výpověď zpochybnil. Z neznámého důvodu odmítl tvrzení žalobkyně. Odmítl, že by vůbec existovala šance, že by ve vlasti žalobkyně docházelo k rituálu ženské obřízky nebo nuceným sňatkům. Přitom „z dat vyplývá“, že v Senegalu k ženské obřízce dochází, např. v roce 2023 tímto rituálem prošlo 20 % žen mezi 15. až 49. rokem věku. Přesto žalovaný tvrdí, že je pro žalobkyni jednoduché se tomu vyhnout. Žalovaný rezignoval na své povinnosti a případem se nezabýval hlouběji. Nezohlednil zásadní kulturní rozdíly mezi Českou republikou a Senegalem. Nelze posuzovat pravdivost tvrzení žalobkyně jen z jejího pohovoru a z několika shromážděných zpráv. Například hodnocení Senegalu jako bezpečné země vyplývá ze zprávy zpracované Ministerstvem vnitra, což je možné považovat za tendenční zprávu, jejímž cílem je co nejlépe doložit, že Senegal je bezpečnou zemí. Jde o obecnou zprávu.
6. Žalobkyně se rozhodla opustit Senegal, resp. Gambii z důvodů, které řešila celý život, protože si potřebovala zajistit bezpečí dost daleko od rodiny. Žalovaný nevzal v úvahu okolnost, že ačkoliv žalobkyně byla v Gambii v bezpečí, rozhodla se pro náročnou cestu do ČR.
7. Žalovaný dále neposoudil možnost porušení mezinárodního závazku ČR, a sice Úmluvy OSN o odstranění všech forem diskriminace žen, v níž se konkrétně v článku 16 odst. 1 písm. b) státy zavázaly, že zajistí stejná práva ženám svobodně si vybrat manžela a pouze se svobodným souhlasem vstoupit do manželství. Ze zprávy k plnění této Úmluvy mohl žalovaný dovodit, že k rituálu ženských obřízek stále dochází, a proto měl zkoumat, zda tomuto nebezpečí byla vystavena i žalobkyně.
8. Žalovaný své úvahy řídil využitím § 16 odst. 2 zákona o azylu a nepostupoval v souladu se základními zásadami správního řízení. Nezabýval se aktuální situací v zemi původu ve vztahu k ženským obřízkám, nuceným sňatkům, obecné diskriminaci žen či jiným okolnostem případu. Tímto došlo k porušení § 3 správního řádu, neboť nebyl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a jenž by vzal ohled na konkrétní okolnosti případu, včetně toho, že nebyly zohledněny skutečnosti ve prospěch žalobkyně a nebylo přihlédnuto ke všemu, co vyšlo v řízení najevo. Nejedná se o individuální rozhodování, když správní orgán odmítl tvrzení žalobkyně s tím, že jí nebezpečí nehrozí. Pokud nevěřil její výpovědi, měl možnost vést řízení tak, aby pochybnosti rozkryl. Výpověď žalobkyně pouze bagatelizoval, přitom ji neoznačil za nedůvěryhodnou.

9. Dle Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951 jsou podstatné „opodstatněné obavy z pronásledování“, což obsahuje subjektivní i objektivní aspekt, jenž musí být vzaty při rozhodování v úvahu. Z toho vyplývá, že při hodnocení případu je důležitější vyjádření žadatelky, než úsudek o situaci v zemi původu. Žalobkyně pociťovala své obavy natolik silně, že se rozhodla opustit vlast, přitom již předtím pociťovala následky pronásledování. Pokud žalovaný považoval výpověď žalobkyně za rozpornou, mohl s tímto v řízení pracovat. Řízení nebylo vedeno v souladu se zákonem o azylu a základními zásadami správního řízení, nýbrž snahou o využití § 16 odst. 2 zákona o azylu.
10. Aplikace § 16 odst. 2 zákona o azylu nezbavuje žalovaného povinnosti dbát o plnění procesních povinností v souladu se zákonem o azylu a správním řádem. Žalovaný však na to rezignoval. Žalobkyně podala ucelenou výpověď v souvislosti s hrozbou, která jí hrozí v zemi původu, žalovaný však nehodnotil veškeré jí sdělené okolnosti. Je zcela nepochopitelné, že se odmítl její žádosti zabývat a vystavuje ji riziku návratu domů. Při využití § 16 zákona o azylu je třeba vždy posuzovat míru přiměřenosti dopadů na osobu žadatele. To žalovaný neuvažil, a proto došlo k zásahu do procesních práv žalobkyně. Pokud rozhodnutí nevezme v potaz subjektivní obavy žadatelů, vykazuje znaky svévole a nasvědčuje tomu, že žalovaný využil citované ustanovení jen proto, aby byl rychle hotov, aniž by se podrobně zabýval výpovědí žalobkyně.
11. S ohledem na výše uvedené žalobkyně soudu navrhla, aby napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

12. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že s podanou žalobou nesouhlasí, přičemž ani obsah žaloby neprokazuje v ní namítané vady napadeného rozhodnutí. Žalobní námitky jsou odtržené od textu napadeného rozhodnutí. V řešeném případě bylo důkazní břemeno vychýleno směrem k žalobkyni, když Senegal je na seznamu tzv. bezpečných zemí původu. Žalobkyně svou výpovědí neprokázala důvodnost tvrzených obav. Nucené sňatky a ženská obřízka, jichž se žalobkyně obává, jsou v její vlasti protizákonné (viz odůvodnění napadeného rozhodnutí). Žalobkyně se v zemi původu neobrátila s žádostí o pomoc na státní orgány, ačkoliv tuto možnost objektivně měla. Státem tedy nejsou tyto praktiky přehlíženy či tolerovány a za účasti mezinárodních organizací se státní orgány snaží tyto praktiky zcela vymýtit a ženy/dívky chránit. Žalobkyně má možnost se od otce odstěhovat, a zmírnit tak jeho nátlak, což se jí již v minulosti podařilo. Její otec nemá vliv ani prostředky k tomu, aby žalobkyni kdekoliv vypátral. K obávaným praktikám navíc otec nebyl schopen žalobkyni donutit ani v době, kdy u něj bydlela. Závěrem žalovaný odkázal na obsah napadeného rozhodnutí, v němž se detailně a individuálně zabýval situací žalobkyně a tuto přezkoumatelným způsobem zhodnotil. Nadále zastává názor, že Senegal je nutné považovat za bezpečnou zemi původu.
13. S ohledem na výše uvedené žalovaný soudu navrhl, aby žalobu zamítl jako nedůvodnou.

IV. Doplnění žaloby

14. Podáním ze dne 21. 10. 2024 žalobkyně jednak doplnila žalobu a jednak opakovaně požádala o přiznání odkladného účinku žalobě (návrhem reagovala na usnesení soudu o nepřiznání odkladného účinku žalobě). O opakovaném návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě soud rozhodl samostatným usnesením. Některé skutečnosti dost nepřehledně žalobkyně uváděla v podání jak pro návrh na přiznání odkladného účinku, tak i z důvodu doplnění žaloby. K doplnění žaloby přesto žalobkyně uvedla, že nejde o nové žalobní body, nýbrž o konkretizaci důvodů, které již uplatnila v předchozí žalobě.
15. V doplňujícím podání žalobkyně především uvedla, že je lesba, proč by její návrat do země původu byl provázen nebezpečím ze strany státu i rodiny. Podle zpráv o Senegalu jsou vztahy mezi příslušníky stejného pohlaví nelegální. Podle trestního zákoníku hrozí za tyto vztahy vězení až na dobu 5 let. Tento zákon je dle dostupných zpráv někdy uplatňován. Policie zároveň toleruje násilí vůči LGBT komunitě. Tyto osoby byly vystaveny útokům davu, loupežím, vydírání atd.
16. Žalobkyně neuvedla tuto citlivou informaci o její homosexualitě dříve, protože pohovor byl veden a tlumočen mužem. Žalobkyně byla v novém prostředí, šlo o vše a bála se, aby požadavky nezhoršila své postavení. Existující kulturní rozdíly žalobkyni nedovolily rozporovat postup úřadu, proč v průběhu pohovoru nic nenamítala. Příslušnost k LGBT komunitě nedokázala hned otevřeně vyjevit, neboť se jedná o velmi intimní věc. S poukazem na rozsudek Soudního dvora EU ze dne 2. 12. 2014 ve spojených věcech C-148/13 až C-150/13 A., B. a C. nelze osobám s odlišnou sexuální orientací klást k tíži to, že se vzhledem k citlivé povaze tohoto specifického azylového důvodu odhodlají o něm otevřeně mluvit až v pozdějším stadiu řízení před správními orgány. Vzhledem k citlivé povaze otázek souvisejících se sexualitou člověka, nelze učinit závěr o jeho nedostatečné důvěryhodnosti, jen na základě skutečnosti, že intimní aspekty života nedeklaroval hned od počátku řízení. Také Ústavní soud ČR v nálezu ze dne 12. 4. 2016, sp. zn. I. ÚS 425/16, uvedl, že existuje řada ospravedlnitelných důvodů, proč žadatel o azyl nesdělí všechny relevantní důvody pro udělení azylu již před ministerstvem. Některé z nich uvádí Úřad Vysokého komisaře Organizace spojených národů pro uprchlíky (UNHCR): např. trauma, stud nebo jiné zábrany, pohlaví tazatele nebo tlumočnicka atp. Podle Ústavního soudu jsou všechny tyto důvody opodstatněné a lze pochopit, proč žadatelé některé azylové skutečnosti sdělí až ve fázi řízení o správní žalobě. Nelze proto striktně a bezvýjimečně trvat na tom, aby žadatel o azyl uvedl všechny relevantní důvody již ve správním řízení.
17. Právě pohlaví tazatele nebo tlumočnicka může být důvodem pro neuvedení zásadních azylových důvodů již při první příležitosti. Žalobkyně absolvovala pohovor za přítomnosti dvou mužů, což jí zabránilo uvádět azylové důvody související s její sexuální orientací. Navíc nedostala dostatek prostoru, neboť pohovor byl veden povrchně s ohledem na to, že žalobkyně je z bezpečné země původu.
18. Žalovaný rezignoval na zkoumání azylově relevantních okolností a žádost žalobkyně rovnou vyhodnotil jako nedůvodnou i přesto, že žalobkyně uvedla dostatek informací, které byly hodny zkoumání. Dostatek informací uvedla i přesto, že v pohovoru neuvedla svou odlišnou sexuální orientaci. Ze všech těchto důvodů neměl žalovaný považovat Senegal za bezpečnou zemi původu.
19. Podle rozsudku Soudního dvora EU ze dne 4. 10. 2024 ve věci C-406/22. CV má soud povinnost posoudit, zda země zařazená na seznam bezpečných zemí původu skutečně

splňuje podmínky pro takové označení. Senegal tyto podmínky nesplňuje. Zprávy [poznámka soudu: bez bližšího upřesnění] dokumentují významné lidskoprávní nedostatky (ponižující zacházení nebo trestání vězeňských nebo bezpečnostních úředníků, tvrdé a život ohrožující podmínky ve vězení, problémy s nezávislostí soudnictví, závažná omezení svobody projevu a svobody sdělovacích prostředků, zásahy do svobody pokojného shromažďování a svobody sdružování, nedostatek vyšetřování násilí na základě pohlaví, včetně domácího a partnerského násilí a mrzačení/obřezání ženských pohlavních orgánů, obchodování s lidmi a násilí či hrozby násilím vůči LGBT příslušníkům). Žalobkyně má za to, že úspěšně vyvrátila domněnku bezpečnosti Senegalu minimálně ve vztahu k ní.

20. Soudní dvůr EU v rozsudku ze dne 7. 11. 2013 ve spojených věcech C-199/12 až C-201/12 X., Y., Z. uvedl, že čl. 9 odst. 1 a 2 kvalifikační směrnice musí být vykládán tak, že samotná trestnost homosexuálního jednání jako taková nepředstavuje akt pronásledování. Trest odnětí svobody, jenž postihuje homosexuální jednání, který je v zemi původu skutečně ukládán, musí být považován za nepřiměřené nebo diskriminační trestání, a tedy akt pronásledování. Dostupné zprávy o Senegalu informují, že v posledních letech je vymáhán zákon postihující vztahy osob stejného pohlaví s tím, že LGBT příslušníci jsou vystaveni diskriminaci a násilí. Chybí zabezpečení ochrany těchto osob před nezákonným jednáním soukromých osob. Z tohoto důvodu má žalobkyně obavy, že by ji senegalské orgány neochránily před hrozbou nuceného sňatku a ženské obřízky.
21. Žalobkyně zopakovala, že žalovaný její žádost nedostatečně posoudil a nevzal v úvahu všechny okolnosti případu. Skutkový děj nezjistil v celé šíři například tím, že by žalobkyni pozval na doplňující pohovor, jenž by rozptýlil jakékoliv pochybnosti. Žalovaný tak dospěl k rychlému závěru, že je pro žalobkyni bezpečné se vrátit do země původu. Napadené rozhodnutí je nezákonné a neodpovídá zjištěnému skutkovému stavu. Žalobkyně neměla možnost uvést další okolnosti případu, proto je uvádí nyní, aby soudu vysvětlila, proč je důležité posoudit její žádost znovu. To, že svou odlišnou sexuální orientaci neuvedla u pohovoru, by jí nemělo být kladeno k tíži. Ostatně žalobkyně v původním pohovoru uvedla, že má strach z nuceného sňatku, ženské obřízky a smrti pro její sexuální orientaci (pozn. soudu: doslovná formulace doplnění žaloby). Nejen rodina žalobkyně, ale celá senegalská společnost, má negativní postoj vůči LGBT příslušníkům. Projednání azylových důvodů vyžaduje zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení.

V. Vyjádření žalovaného k doplnění žaloby

22. Ve svém vyjádření k doplnění žaloby žalovaný uvedl, že okolnosti uváděné v doplňujícím podání jsou zcela účelové. Žalobkyni nic nebránilo, uvést nyní tvrzené skutečnosti již v průběhu správního řízení, a to nejen v průběhu pohovoru, ale i kdykoliv poté. Ačkoliv se žalobkyně snaží vysvětlit, proč nové skutečnosti neuvedla během pohovoru, a přitom se snaží svalit část viny na žalovaného, nijak nevysvětluje, proč skutečnosti nedoplnila později, popřípadě proč nebyly tyto skutečnosti součástí původní žaloby. Podle žalovaného je důvod zřejmý, protože jde o účelové rozšíření azylového příběhu s cílem změnit rozhodnutí soudu (který žalobě odkladný účinek nepřiznal). Pokud se žalobkyně snaží nyní prokázat, že během pohovoru nemohla o své sexuální orientaci hovořit, protože pohovor byl veden mužem, pak takové vysvětlení

působí při bližším seznámení se s protokolem o pohovoru absurdně. Žalobkyně totiž při pohovoru hovořila o ženské obřízce a též zmínila údajné zneužívání a bití ze strany otce. Neměla tedy žádný problém hovořit před zaměstnancem ministerstva o nejintimnějších detailech. Použité odůvodnění, proč nově tvrzenou homosexualitu nesdělila již při pohovoru, proto nedává žádný smysl. I kdyby soud uznal, že vysvětlení žalobkyně je přiléhavé, nelze pominout, že k doplnění nově tvrzených informací mohlo dojít ze strany žalobkyně kdykoliv během správního řízení až do seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí, popřípadě pak v původní žalobě. Proč k tomu nedošlo, však žalobkyně nevysvětlila.

VI. Posouzení věci krajským soudem

23. Soud v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), bez nařízení jednání přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) a podle skutkového a právního stavu zjištěného s přihlédnutím k § 32 odst. 9 zákona o azylu (zohlednění případných nových důležitých okolností) napadené rozhodnutí žalovaného, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, a shledal, že **žaloba není důvodná**.
24. Soud nejprve ověřil skutková zjištění ze správního spisu. Z údajů poskytnutých žalobkyní k podané žádosti vyplynulo, že žalobkyně je svobodná a bezdětná, muslimského vyznání. Nebyla nikdy členkou politické strany nebo jakkoliv politicky aktivní. Ze Senegalu vycestovala naposledy dne 31. 12. 2023 do Gambie, odtud přes Španělsko dorazila do Německa. Tam žila asi 3 měsíce, poté odjela vlakem do Rakouska, kde požádala o azyl. Dle Dublinské smlouvy byla následně transferována do ČR k posouzení žádosti o azyl. Ke zdravotnímu stavu žalobkyně uvedla, že má deprese, na což užívá léky. Jako důvod podané žádosti uvedla potíže s otcem, který ji chce nechat obřezat a nuceně provdat za svého přítele. Protože sňatek odmítla, byla otcem popálена na těle. Ke své totožnosti a státní příslušnosti žalobkyně nepředložila žádné doklady. Na základě toho byl nucen přijmout správní orgán čestné prohlášení žalobkyně o její totožnosti a státní příslušnosti. V rámci pohovoru za přítomnosti tlumočnicka žalobkyně doplnila shora uvedené údaje tak, že s odjezdem ze Senegalu jí pomohla sestra, která měla cestovat s ní, avšak nepřijela, protože má práci v jiné zemi v Africe. Měly se sejít v ČR. Jelikož se to nestalo, žalobkyně odjela za bratrem do Rakouska. Žalobkyně žádné podrobnosti nezná, neboť vše kolem cesty zařizovala její sestra. Ještě při pobytu v Gambii se od sestry dozvěděla, že s ní nepojede, a proto dostala od ní kontakt na někoho v Německu, který ji měl spojit s bratrem v Rakousku. K dotazu, proč v Německu strávila 4 měsíce, žalobkyně uvedla, že nemohla najít bratra. Dále uvedla, že její život v Senegalu byl těžký, v rodině trpěla, a proto utekla do Gambie. Upřesnila, že s rodiči, sestrou a bratrem žila ve velkém domě. Tradice v zemi vyžaduje, aby byla obřezána předtím, než se provdá, a to za otcova přítele. Obřezána v dětství nebyla, neboť tomu zabránila její matka, když probíhala asi v jejích 10 letech ceremonie, odvezla ji do Gambie a před obřízkou zachránila. Otec žalobkyni bil a zneužíval. Dle tradice musí být vždy jedna žena doma. Nepouštěli ji ani do školy. Utekla proto do Gambie, kde proti vůli své rodiny dostudovala, s čímž jí pomohla sestra. K dotazu na to, že když se vyhnula v 10 letech ceremonii s obřízkou a následně ještě několik let v rodině pobývala, proč tedy otec trval na obřízce až po 10 letech, žalobkyně uvedla, že musí obřízka proběhnout v rámci ceremonie, není to tedy jen tak. Musí být desetiletá, aby ji v rámci

ceremonie obřezali. Na dotaz, proč ji tedy chce otec obřezat až nyní, když to může být jen v rámci ceremonie, žalobkyně uvedla, že to souvisí se svatební ceremonií. Sestra s tímto potíže neměla, protože s rodiči již nežila. Matka nic nezmůže, protože ve vlasti rozhodují muži. Žalobkyně ani její matka se nezkoušely obrátit na státní orgány kvůli popsaným problémům. Jiní to zkoušeli, policie však nic neudělala. K poznámce, zda by nepomohlo odstěhovat se někam jinam v rámci Senegalu, kde by ji otec nenašel, žalobkyně uvedla, že to není možné, nemá kam jít, ostatní by zjistili, kde se nachází, přitom nemůže odejít bez toho, aby někomu řekla, kam míří. Otec by se to jistě dozvěděl, přestože jejich celá rodina žije jen v rodné vesnici. Dále potvrdila, že ji otec nechal v Gambii 4 roky studovat, a přestože jí posílal vyhrůžky, že se musí vrátit, prakticky nic neudělal. Poté přijel do Gambie a odvezl žalobkyni do vesnice, kde bydlel jeho přítel, kterého si měla vzít, a začaly přípravy na svatbu. Posléze toto upřesnila tak, že otec za ní přijel a chtěl ji odvézt zpátky, protože jeho přítel za ni jako za nevěstu již zaplatil. Při odvozu z Gambie žalobkyně kladla otci odpor, ten ji nutil, protože je to otázka tradice. K dotazu, kdy ji otec popálil, žalobkyně uvedla, že byla ještě dítě. Žalobkyni bylo připomenuto, že dříve o popálení mluvila v souvislosti s odmítnutím svatby, na což reagovala slovy, že o té se již rozhodovalo v jejím dětství, přitom svatbu také odmítla, a proto ji otec popálil. V nemocnici strávila 6 měsíců. Otec to celé svedl na bratra. Sama žalobkyně pokračovala dále slovy, že otci řekla, že si jede do Dakaru vyřídit dokumenty ke svatbě, avšak místo toho jela se sestrou vyřídit vízum. Kdy se tak stalo, žalobkyně nevěděla. Obřízka měla být 2. 1. 2024 a svatba 15. 1. 2024. S odchodem do Gambie pomohla v noci žalobkyni matka. Vzala si taxi. Bratr je mnohem starší a odešel z rodiny již dříve. Žalobkyně potvrdila, že v Gambii studovala 4 roky střední školu a složila i maturitní zkoušku. Žádné potíže tam neměla, mimo otcových telefonických výhrůžek. K dotazu, proč žalobkyně nezůstala v Gambii, když tam 4 roky žila a zřejmě získala i přátele a známé, uvedla, že tam nemá žádné kontakty, které by neznal její otec. Mimo zmíněných problémů s otcem neměla žalobkyně v Senegalu žádné potíže, včetně úřadů i policie. Ráda by se dále vzdělávala, avšak rodina to nedovolí. Obsah pohovoru byl žalobkyni zpětně přetlumočen, žádné připomínky již k tomu nevyjádřila.

25. V průběhu správního řízení bylo objasněno (a žalobkyní v žalobě potvrzeno), že důvodem podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla obava žalobkyně z návratu do vlasti z důvodu nuceného sňatku a provedení ženské obřízky; žalobkyně také poukázala na nemožnost dalšího vzdělávání. V průběhu soudního řízení (nikoliv v žalobě, ale až v podání pozdějším) žalobkyně nově doplnila důvody podané žádosti tak, že je lesba, přičemž senegalská společnost má negativní postoj vůči LGBT lidem a homosexuální jednání je zde trestáno odnětím svobody, popř. tito lidé jsou vystaveni diskriminaci a násilí. Odlišnou sexuální orientaci žalobkyně nezmínila při pohovoru, neboť ten byl veden mužem, nacházela se v novém prostředí, nedokázala rozporovat postup úřadu, nechtěla uvádět nic, co by zhoršilo její postavení a navíc pohovor byl poměrně krátký. Z tohoto žalobkyně dovodila, že by jí nemělo být kladeno k tíži, pokud svou lesbickou sexuální orientaci neuvedla již v původním pohovoru před správním orgánem. Soud se k tomuto nově uplatněnému důvodu podané žádosti o mezinárodní ochranu vyjádří v dalším výkladu.
26. Soud ověřil, že žalovaný při svém rozhodování vycházel z uplatňovaných tvrzení a výpovědi žalobkyně, a také z informací, které shromáždil ohledně politické a

bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Senegalu. Především se jednalo o zprávu Ministerstva vnitra ČR, OAMP, Hodnocení Senegalu jako bezpečné země původu ze dne 17. 10. 2023 (vypracováno Oddělením zahraničních a evropských záležitostí MV ČR). Shromážděné informace jsou součástí spisového materiálu vedeného v této věci (založeny jsou také informace a zprávy, na které odkazovala žalobkyně – viz výklad dále).

27. Soud přisvědčil žalovanému, že v průběhu řízení postupoval v souladu s právními předpisy a základními zásadami správního řízení. Žalobkyni umožnil v průběhu řízení široké uplatnění jejích práv. Dne 26. 8. 2024 byla žalobkyni také dána možnost v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu seznámit se s podklady rozhodnutí, vyjádřit se k nim, navrhnout další podklady, vyjádřit námitky proti zdrojům informací a způsobu jejich získání. Žalobkyně této možnosti využila, podklady a informace si vyfotila mobilním telefonem a dále požádala o lhůtu k vyjádření, v čemž jí bylo vyhověno. Během tohoto úkonu žalobkyně také uvedla, že nemůže předložit žádné nové dokumenty, protože u sebe nic nemá. Zcela nově uvedla informaci, že její mladší sestra zemřela kvůli ženské obřízce v 10 letech, později toto upřesnila tak, že to bylo v 8 letech, tedy když žalobkyni bylo 10 let. Matka chce proto žalobkyni před obřízkou chránit. Pokud by se vrátila do Senegalu, otec by ji zcela jistě nechal obřezat. V rámci nově poskytnuté lhůty žalobkyně podala dne 29. 8. 2024 ve věci ještě písemné vyjádření. V něm mimo jiné potvrdila, že v Senegalu byly přijaty zákony zakazující mrzačení ženských pohlavních orgánů (dále též „FGM“), a také nucené sňatky, nicméně jejich vymáhání zůstává problémem kvůli kulturním a tradičním praktikám v různých senegalských komunitách. Zjištěna byla i korupce úředníků, kteří přijímali úplatky za propouštění odsouzených osob za uvedené praktiky. Žalobkyně údajně slyšela i o rodinách, které odvážely své dcery do sousedních zemí se slabšími zákony proti FGM. Nic se jim však nestalo. Slyšela také o rodinách a přátelích, kteří FGM podstoupili, a také o dopadech na jejich zdraví. Žalobkyně nechce podstoupit FGM a riskovat ztrátu života, stejně tak nechce podstoupit uzavření sňatku s někým, koho si vzít nechce. V písemném vyjádření žalobkyně dále poskytla výčet několika případů provedené FGM i s internetovými odkazy. Tyto žalovaný navštívil a jejich obsah vytiskl do spisu pro obecný přehled (strana 81 – 82 a další správního spisu). Také k těmto podkladům se soud vyjádří v dalším výkladu. V písemném vyjádření žalobkyně závěrem uvedla, že mnoho případů popsanych praktik zůstává neodhaleno a nepotrestáno, a že miliony dívek a žen čelí v Senegalu mrzačení pohlavních orgánů nebo nuceným sňatkům, a to navzdory zákonům, které je chrání.
28. Podle § 16 odst. 2 zákona o azylu se zamítne jako zjevně nedůvodná i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který ČR považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.
29. Soud ve shodě s žalovaným konstatuje, že žalobkyně je státní příslušnicí Senegalské republiky, přičemž dle § 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, Česká republika považuje Senegal za tzv. bezpečnou zemi původu ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu.
30. Ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu v Senegalu nedochází obecně a soustavně k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení či trestům a

k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu a jeho občané nebo osoby bez státního občanství ho neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo § 14a zákona o azylu. Senegal rovněž ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků, a též umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlížejí nad stavem dodržování lidských práv. Senegal je považován za bezpečnou zemi původu také Německem, Francií, Rakouskem, Itálií a dalšími státy EU.

31. Ačkoliv ČR považuje Senegal za bezpečnou zemi původu ve smyslu § 16 odst. 2 zákona o azylu, odkud žalobkyně přichází, žalobkyně jako žadatelka o mezinárodní ochranu mohla prokázat, že v jejím případě nelze tento stát za takovou zemi považovat. Důkazní břemeno v tomto ohledu leželo na žalobkyni. Žalobkyni byl k tomu poskytnut široký prostor. Nepodařilo se jí však prokázat, že Senegal nelze v jejím případě považovat za bezpečnou zemi.
32. Ve shodě s žalovaným soud k tomu nejprve uvádí, že k maximální ochraně žen a dívek před shora citovanými praktikami (ženská obřízka a nucené sňatky) skutečně nemusí stačit ani přijetí mnoha zákonů na jejich ochranu, pokud nedojde k jejich většinovému přijetí v celé populaci. Jedná se o citlivý problém přetrvávající díky mnohaleté tradici. Proto nelze očekávat jeho úplné a rychlé vymizení. Zákony na ochranu žen a dívek před popsány praktikami byly uvedeny do praxe již od roku 1999. Z uvedeného je také zřejmé, že žalobkyní obávané praktiky nejsou státem dlouhodobě povolené a současně ani tolerované nebo přehlížené. V zemi jsou naopak ve spolupráci s mezinárodními organizacemi zaváděny i nové programy na vymýcení popsanych praktik. Počet dívek a žen tímto postižených je v Senegalu trvale nízký, a tedy neodpovídá tvrzením žalobkyně, že se jedná o miliony dívek a žen. Dochází také reálně k potrestání pachatelů těchto nezákonných praktik. Lze proto dospět k závěru, že jde o dostatečné a reálně fungující systémové opatření z pohledu českého zákona o azylu.
33. K žalobkyní citovaným případům (v písemném vyjádření ze dne 29. 8. 2024) soud uvádí, že se jedná celkem o 6 popsanych případů (jeden z nich z roku 2019 jen obecně sděluje, že dívky jsou vystaveny FGM v jižní oblasti Casamance a pachatelé se často vyhýbají trestnímu stíhání kvůli ochraně komunity), které jsou staršího data – z let 2018, 2019, 2020 a 2021 (v jednom případě nebylo datum uvedeno), přičemž jde o případy, kdy mělo k nedobrovolnému sňatku (4 případy) a provedení obřízky (2 případy) skutečně dojít, a to za „spolupráce“ rodiny, popř. komunity, což ale není případ žalobkyně. V jejím případě by měl být aktérem pouze otec, matka je na její straně a již jednou ji podle tvrzení žalobkyně asi v 10 letech ochránila (údajně odvezla do Gambie). V následujících 10 letech pobytu u rodičů pak žádné problémy neuváděla. Zásadní okolností je zjevně i to, že je již dospělou ženou, která si uvědomuje, že jde o nezákonné a státem trestané jednání, kdy se lze domáhat ochrany u příslušných státních orgánů i nestátních institucí. Při trestání pachatelů ale existují jisté nedostatky. Faktem je, že žalobkyně nevyužila možnosti obrátit se na policii a zvolila jiné řešení, tedy odchod z domu otce, čímž se trvale a efektivně vyhnula jeho dalšímu nátlaku a též případnému ohrožení své osoby. V této situaci právě hrálo roli to, že je již dospělou, svéprávnou a středoškolsky vzdělanou ženou (pokoušející se dokonce studovat vysokou školu), která si je plně vědoma toho, že FGM i nucené sňatky představují nelegální jednání, které je zákonem

postihované, a že ji tedy nemůže nikdo donutit k provedení obřízky nebo uzavření sňatku bez jejího souhlasu. Uváděla-li žalobkyně, že by ji otec po návratu do Senegalu jistě nechal provést obřízku, pak takové tvrzení o jejím ohrožení je nelogické a nepodložené. Jedinou osobou, která popsané jednání vyžadovala, byl otec žalobkyně. Pokud žalobkyně od otce odešla, aby se vyhnula jeho naléhání na provedení obřízky a uzavření domluveného sňatku, pak by bylo ze strany žalobkyně zcela nelogické, aby se navracela do otcova domu, popř. komunity, za předpokladu, že by nechtěla využít ochrany policie. Je jen na svobodném rozhodnutí žalobkyně, kam odcestuje, kde se usídli nebo do jakého regionu či města se navrátí, neboť na to má plné právo dle senegalské ústavy. Z výpovědi žalobkyně také nevyplývá, že by její otec měl moc, právo, schopnosti a zdroje, které by mu umožňovaly kontrolovat pohyb obyvatel po celém Senegalu, včetně vstupu do země na mezinárodních letištích. Rodina žalobkyně nebyla ve výše popsaných praktikách zajedno s otcem žalobkyně, plnou podporu měla žalobkyně od své matky, a také starší sestry (včetně finanční podpory). Z tohoto pohledu nebyla žalobkyně osobou plně závislou na otci, co by aktéru nelegálního jednání. Žalobkyně opouštěla Senegal mimo jiné v době, kdy již měla několik měsíců pobývat ve studentském kampusu v Gambii (zde bylo její sestrou uhrazeno školné pro akademický rok 2023 – 2024). Na základě výpovědi žalobkyně také vyplynulo, že její otec „nedrží otěže“ nad jednotlivými členy rodiny pevně v rukou, když všechny jeho děti svobodně vycestovaly - starší bratr žalobkyně pobývá již mnoho let v Rakousku, starší sestra žalobkyně studovala a nyní pracuje v jiné africké zemi (z toho důvodu nevycestovala do Evropy společně s žalobkyní) a žalobkyně pobývala a studovala v Gambii a na konci roku 2023 se vydala do Evropy. Jednání otce žalobkyně (který ji popálil, nutil ke smlouvenému sňatku a k obřízce asi v 10 letech) je nutno důrazně odmítnout jako nelegální podle současných senegalských zákonů. Jde o středověké, násilnické, ponižující a na zdraví žen ubližující praktiky. Naštěstí se žalobkyně podobnému ohrožení ze strany otce efektivně a trvale vyhnula odchodem z jeho domu, když současně prokázala, že na něm není nijak závislá – delší dobu pobývala a studovala v Gambii, následně vycestovala do Evropy. Může se tak usadit v jiné části své vlasti, kde bude spokojeně žít bez jeho nátlaku. V případě obav nebo ohrožení se také může obrátit pro pomoc na policii. Má plnou podporu ve své matce a především ve starší sestře, která jí již financovala studium a pobyt v zahraničí, a organizovala i vycestování do Evropy (z důvodu svých pracovních povinností společně s žalobkyní nevycestovala). Zde je třeba poukázat na to, že starší sestra žalobkyně neměla nikdy žádné potíže s otcem a shora uváděnými praktikami (nucený sňatek, obřízka), vystudovala, svobodně cestuje a nyní pracuje. Pokud jde o případy, na které poukázala žalobkyně v podání ze dne 29. 8. 2024, ty se týkaly malých, resp. mladých dívek ve věku 12 až 16 let. Žalobkyně dnes již dosáhla věku 22 let. Zmíněné případy tedy nejsou v její situaci nijak přílehlivé. Soud dále ze správního spisu zjistil, že žalobkyně v průběhu správního řízení částečně změnila svoji původní výpověď při pohovoru ze dne 13. 8. 2024, a to tak, že při seznámení se s podklady rozhodnutí dne 26. 8. 2024 nově uvedla, že na komplikace po obřízce zemřela její mladší sestra, a to v 10 letech, tj. když žalobkyni bylo 12 let. Posléze toto sdělení upravila tak, že sestře bylo 8 let a žalobkyni bylo 10 let. Z tohoto důvodu chce matka žalobkyni ochránit. Tato nově uplatněná tvrzení soud shledává za odporující tomu, co žalobkyně sdělila již při pohovoru. Tam uváděla, že ceremonie s obřízkou probíhá asi v 10 letech dívky, což neodpovídá věku mladší sestry, která podle slov žalobkyně zemřela na provedení obřízky v 8 letech. V tu dobu měla žalobkyně 10 let,

tedy dosáhla vhodného věku pro provedení obřízky v rámci ceremonie dokonce dříve než její mladší sestra. Není logické, proč matka ochránila před obřízkou pouze žalobkyni a nikoliv její mladší sestru. Při seznámení s podklady rozhodnutí žalobkyně potvrdila, že ji chce matka chránit před provedením obřízky proto, že při této praktice zemřela její mladší sestra, pročez žalobkyni v jejích 10 letech odvezla do bezpečí do Gambie. I zde je zcela nelogické, proč o úmrtí mladší sestry žalobkyně zmiňuje až s takovým odstupem, když to měl být právě ten důvod, proč chtěla matka žalobkyni před obřízkou ochránit. Tak zásadní životní událost, jako je úmrtí člena rodiny, by si přece měla ihned vybat, zejména pokud souvisela s jejím ohrožením a obavami.

34. Žalobkyně v průběhu správního řízení (např. v písemném podání ze dne 29. 8. 2024) poukázala na několik internetových odkazů, jimiž chtěla podpořit svá tvrzení. Obsah těchto internetových odkazů žalovaný vytiskl (pro obecný přehled) a založil do spisu (např. strana 83 až 96). Prozkoumáním těchto podkladů dospěl soud ke stejnému závěru jako žalovaný, že neobsahují žádné skutečnosti, jež by nějak souvisely s osobou žalobkyně nebo jejím azylovým příběhem. Jednalo se o zprávu nestátní mezinárodní organizace World Vision – Senegal o jejich činnosti v Senegalu, tedy o podpoře práv žen, jejich edukaci, pomoci ve zdravotnictví apod., a dále o stránky Světové zdravotnické organizace (WHO) pro Afriku. V podkladech se nenacházely žádné články týkající se ženské obřízky nebo nuceného sňatku, resp. reálného a bezprostředního ohrožení žen a jejich nemožnosti se tomu vyhnout nebo proti tomu bránit. Odkazované podklady nepřinesly v případě žalobkyně nic relevantního a podstatného.
35. Soud ještě musí poukázat na některé další nelogičnosti, které vyplývají z výpovědi žalobkyně při pohovoru, popř. z následně uplatněných tvrzení. Žalobkyně jednoznačně uvedla, že v dětství nebyla obřezána, protože tomu bránila její matka z důvodu zdravotního rizika, pročez ji odvezla v 10 letech při probíhající ceremonii do Gambie (důvod uvedený žalobkyní při pohovoru dne 13. 8. 2024). Odlišný důvod její ochrany matkou, a to úmrtí mladší sestry na obřízku, žalobkyně uvedla až později při seznámení se s podklady rozhodnutí dne 26. 8. 2024 (tento důvod byl rozebrán výše). K dotazu žalovaného, proč otec trvá na obřízce i po vyhnutí se první ceremonii v 10 letech žalobkyně, tedy až po dalších 10 letech, žalobkyně uvedla, že „to musí být vždy v rámci ceremonie a dívka musí být 10letá“. K dotazu, proč tedy chce otec obřezat žalobkyni až nyní, žalobkyně uvedla, že to souvisí s ceremonií, která se uplatňuje se svatbou. K dotazu na podobné problémy starší sestry žalobkyně uvedla, že ta takové problémy neměla, protože již v domě nežila, neboť je starší. Z uvedených nekonzistentních tvrzení žalobkyně jednoznačně vyvstává pochybnost, zda vůbec mohlo dojít k úmrtí mladší sestry žalobkyně v důsledku obřízky, když nebyla zdaleka 10letá, a když ve stejnou dobu chránila matka před obřízkou pouze desetiletou žalobkyni a nikoliv její mladší osmiletou sestru. Lze pochybovat, zda žalobkyně vůbec měla mladší sestru, žalobkyně k tomu nic nedoložila. Dále je zřejmé, že žalobkyně poté, co se v 10 letech úspěšně díky ochraně matky vyhnula obřízce, vyhnula se této praktice i dalších více než 10 let, přestože žila v domě s otcem. Proti vůli své rodiny dokonce odjela studovat do Gambie. V tom jí pomáhala především finančně starší sestra. Je značně podivné a s dosavadními tvrzeními žalobkyně o zakořeněné tradici nekonzistentní, že starší sestra žalobkyně neprocházela žádným nátlakem ze strany otce, nemusela podstoupit obřízku ani uzavřít nucený sňatek. Naopak žila poměrně nezávislý život na své rodině, resp. otci, vycestovala, studovala a nyní v jiné zemi žije a pracuje. Žalobkyně se může podobně

odstěhovat od svého otce do jiné bezpečné oblasti Senegalu. Sama uváděla, že její celá rodina žije pouze v jedné vesnici. Zcela nelogické je proto její tvrzení o tom, že se nemůže odstěhovat jinam v rámci Senegalu, kde by ji otec nenašel. Otec nemá moc, schopnosti ani finance k tomu, aby mohl kdykoliv zjistit, kde jeho dcera zrovna pobývá (to vyplývá z výpovědi žalobkyně). Za zcela nepochopitelné v této souvislosti soud pokládá tvrzení žalobkyně, že „nemůže odejít z domova bez toho, aby někomu řekla, kam míří“. Za takových okolností pak poskytnutí mezinárodní ochrany zcela postrádá smysl. Žalobkyně nepociťuje tvrzené problémy s otcem, obřízkou a nuceným sňatkem tak palčivě, jak je jinak v dalších tvrzeních líčí. Pokud by se chtěla skutečně chránit před popisovanými praktikami, určitě by rodině nesdělovala adresu, kam cestuje nebo se stěhuje. Žalobkyně také uvedla, že by chtěla dále studovat, avšak rodina jí to nedovolí. V jiné části pohovoru nicméně potvrdila, že ji otec nechal 4 roky studovat v Gambii a do Senegalu odvezl až poté, co dostudovala. Po celou tu dobu k ničemu nepřikročil, údajně jí posílal pouze výhrůžky, že se musí vrátit. Žalobkyně strávila v Gambii období let 2019 až 2023 a dokončila si i maturitu. Od r. 2023 byla opět studentkou - Vysoké školy v Banjulu v Gambii (pro akademický rok 2023 – 2024), studium nedokončila, protože odcestovala do Evropy. V souvislosti se shora uvedenými tvrzeními žalobkyně a jejich zpochybněním mohl soud palčivosti problémů žalobkyně jen obtížně uvěřit.

36. K tvrzením žalobkyně o tom, že se nemůže vrátit do Senegalu z důvodu obav „o své tělo“, konkrétně provedení obřízky na popud otce, soud shodně jako žalovaný uvádí, že tvrzenou obavu nelze přijmout jako podloženou. Senegal je dlouhodobě považován za bezpečnou zemi původu v ČR i v dalších zemích EU, kde k mučení a týrání osob nedochází, a je potvrzeno, že v zemi byl zaveden efektivní systém pomoci a ochrany před porušováním práv občanů. To ostatně také žalobkyně potvrdila v případě FGM i nedobrovolných sňatků v písemném vyjádření ze dne 29. 8. 2024. Provedení, propagace a i jen napomáhání obřízce je v Senegalu dlouhodobě trestné (podle čl. 299 trestního zákoníku jde od roku 1999 o trestný čin, včetně jejího provedení ve zdravotnickém zařízení) a skutečně reálně dochází k soudnímu trestání viníků. Pokud by byla žalobkyně ohrožena takovým jednáním, má možnost požádat o ochranu příslušné orgány. Sama dokonce potvrdila, že ke stíhání a trestání pachatelů v zemi skutečně dochází, včetně úředníků, jenž takové jednání umožní. Bylo jednoznačně prokázáno, že nejde o praktiky, které by byly státem tolerovány, přehlíženy či skrytě podporovány, naopak tamní vláda se minimálně od roku 1999 snaží pomocí zákonné úpravy (podobně jako další africké státy) tuto škodlivou praxi ze společnosti zcela vykořenit. Z informací Světové zdravotnické organizace (WHO z března 2024) vyplývá, že ženská obřízka v Senegalu není nijak rozšířená, k jejímu provedení dochází u dívek mladších 5 let a jen zřídka u dívek starších 10 let, což svým způsobem potvrdila žalobkyně ve své výpovědi. Ze zprávy Ministerstva vnitra – Hodnocení Senegalu jako bezpečné země původu vyplývá, že v Senegalu jsou nastaveny systémy, které mohou jeho obyvatelé využít k ochraně svých práv v případě jejich porušení.
37. Vzhledem ke shora uvedenému je soud stejně jako žalovaný přesvědčen o tom, že dospělé a svéprávné ženě prakticky nelze provést obřízku bez jejího souhlasu. Opačný závěr ani nelze z ničeho dovodit. S ohledem na výše uvedené soud také nepovažuje za podložené tvrzení žalobkyně o tom, že by ji otec po jejím návratu do Senegalu jistě nechal provést obřízku. Jak již bylo shora uvedeno, pokud žalobkyně od otce odešla, aby se tím vyhnula jeho naléhání na provedení obřízky a uzavření sňatku, pak by bylo

z její strany naprosto nelogické, aby se do jeho blízkosti opět navrátila, pokud by zároveň nechtěla využít ochrany policie nebo své matky. Je na svobodném rozhodnutí žalobkyně do jakého regionu či města se navrátí, senegalská ústava jí to plně umožňuje. Z provedených zjištění na základě tvrzení žalobkyně vyplynulo, že otec žalobkyně nemá moc či schopnosti ani finanční zdroje k tomu, aby kontroloval veškerý pohyb obyvatel na území Senegalu včetně jejich vstupu do země na mezinárodních letištích. S ohledem na výše uvedené má soud také za to, že žalobkyně nebyla reálně ohrožena ani nuceným sňatkem, když už dříve se svým vědomým rozhodnutím tomuto efektivně vyhnula. Z veřejně dostupných informací, např. UNHCR nebo senegalského trestního zákoníku z roku 1999 vyplývá, že nucené sňatky patří dlouhodobě k zakázanému jednání, a to jak ústavou (čl. 18), tak i zákonem o rodině (čl. 108, 111). Zde je uvedeno, že každý musí osobně se sňatkem souhlasit. Sňatek bez výslovného souhlasu tak není v Senegalu možný, což je žalobkyni dobře známo. K praktikám nucených sňatků však na venkově stále dochází. Porušení těchto zásad je ovšem trestné a zákon trestá i úředníky, kteří k takovému sňatku svolili. Je-li stanoven minimální věk pro uzavření manželství pro muže 18 let a pro ženy 16 let, pak to činí z domluvy otce žalobkyně o uzavření jejího sňatku před dovršením 16 let z pohledu práva dohodu neplatnou, a to i bez zřetele na absenci souhlasu žalobkyně. Podle názoru soudu žalobkyně není po svém případném návratu do vlasti ohrožena nuceným sňatkem a bude jen na jejím zvážení, kde se v Senegalu usadí.

38. K vyjádření žalobkyně, že v rodině trpěla, byla bita a zneužívána, nepouštěli ji ani do školy s tím, že matka s jejím osudem nic nezmohla, neboť ženy nemají ve vlasti žádné slovo, soud uvádí, že se toto hodnocení života v Senegalu jako těžké a kruté, jeví jako výrazně zveličené a z žádných podkladů nevyplývající. Přesto, že žalobkyně žila se svými rodiči a sourozenci ve velkém domě, provedení obřízky se vyhnula, a to tím, že ji matka, tedy žena, která dle slov žalobkyně nemá žádná práva, odvezla do sousední Gambie. Také následně po návratu domů nebyla žalobkyně provedením obřízky dále ohrožena. Dokonce mohla jako samotná dívka navštěvovat střední školu v zahraničí, která byla hrazena jejím otcem, ačkoliv ten byl podle slov žalobkyně proti jejímu vzdělávání. Po dobu několika let studia střední školy v zahraničí žila bez zásadních potíží mimo Senegal a po dosažení dospělosti, minimálně od listopadu 2023 byla opět studentkou, tentokrát Vysoké školy v Banjulu v Gambii, kde žila samostatně ve studentském kampusu (studijní poplatky měla zaplacené pro akademický rok 2023 – 2024). To potvrzuje, že byla na svém otci nezávislá a současně činí nevěrohodným její popis údajně nelehkého života v její rodině v Senegalu. Lze potvrdit, že rodina žalobkyni umožnila minimálně dokončit střední školu a maturitu, přičemž žalobkyně pokračovala prokazatelně dále ve studiu v zahraničí i v dospělosti, a to zjevně s podporou své starší sestry. Pokud sestra žalobkyně opustila svou rodinu daleko dříve, potvrzuje to i ten závěr, že ženy se mohly v její rodině rozhodovat svobodně, a také studovat i cestovat. U starší sestry žalobkyně nikdy nezmínila jakékoliv potíže s provedením obřízky nebo nuceným sňatkem. V rámci údajů k podané žádosti žalobkyně ještě uvedla, že občas mívá deprese, na což užívá léky. Žalovaný z opatrnosti tyto okolnosti prověřil a zjistil, že jde o běžně dostupné bylinné preparáty, které nevyžadují lékařský předpis. Nejde tedy o zdravotně závažný nebo život ohrožující stav, který by bylo nutno zohlednit při posouzení žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany. Ostatně takto závažný stav ani žalobkyně nikdy netvrdila.

39. Nad rámec výše uvedeného lze uvést, že žalobkyně požádala o vydání českého víza dne 30. 11. 2023 a tuto žádost dokládala podklady, z nichž vyplynulo, že od listopadu 2023 studovala a žila v Gambii na Banjulském kampusu Vysoké školy. Dokládala i potvrzení Vysoké školy o zaplacení poplatků za školné v akademickém roce 2023 – 2024 a doporučení, že je v místě známa již několik let. Jelikož se jednalo o doklady, které předkládala sama žalobkyně, nemohly jí být neznámé. Z žádosti o vízum také vyplynulo, že žalobkyni byl vydán cestovní pas již v červnu 2023 a minimálně od listopadu 2023 se již nenacházela v zemi původu. Reálně tak žalobkyni ani nemohlo ve vlasti hrozit provedení obřízky nebo nucený sňatek.
40. Uplatněné žalobní námitky jsou buď dosti obecné anebo odtržené od textu napadeného rozhodnutí. K obecnému výčtu porušení § 3, § 2 odst. 4, § 50 odst. 3 a 4 a § 68 odst. 3 správního řádu soud také obecně uvádí, že porušení těchto ustanovení neshledal. Stejně tak neshledal porušení § 12 a § 14a zákona o azylu. Žalovaný při svém postupu dbal základních zásad správního řízení vyjádřených v § 2 až § 8 správního řádu a zjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Soud má za to, že dostatečně zhodnotil situaci žalobkyně, přitom vycházel z jejích tvrzení a úplného vylíčení azylového příběhu. Žádné z jejích tvrzení neodmítl. Rozhodnutí žalovaného nemohlo být nijak překvapivé. Nebylo na místě použít doplňujícího pohovoru, jak v žalobě tvrdila žalobkyně, neboť v řízení nevyvstaly takové pochybnosti o azylovém příběhu žalobkyně, které by toto vyžadovaly. Pochybnosti o některých skutkových okolnostech azylového příběhu (včetně jejich nedostatečného zjištění) nelze zaměňovat s nevěrohodností azylového příběhu. Vše se odvíjí právě od vylíčení azylového příběhu žalobkyně. Nelze proto jakkoliv přisvědčit tvrzení žalobkyně v žalobě, že žalovaný neřešil meritum věci, protože tvrzení žalobkyně nepovažoval za dostatečné. Žalobkyně v žalobě také uváděla, že ve správním řízení tvrdila dostatečně závažné okolnosti, které měl žalovaný uznat za azylově relevantní, pročez měl její případ meritorně posoudit. Těmto tvrzením však soud nemohl přisvědčit. Žalovaný v napadeném rozhodnutí rozebral celý azylový příběh žalobkyně a vysvětlil nedůvodnost jejích jednotlivých tvrzení o obavách z obřízky a nuceného sňatku, popř. o nemožnosti studovat. V žádném případě nešlo o paušální odmítnutí tvrzení žalobkyně. Jelikož byly naplněny podmínky § 16 odst. 2 zákona o azylu, muselo být žalobkyni zřejmé, proč bylo podle tohoto ustanovení žalovaným postupováno. Žalobkyně přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, přitom však žalobkyně neprokázala, že v jejím případě nelze tento stát považovat za bezpečnou zemi. Zpráva Ministerstva vnitra ČR, OAMP, Hodnocení Senegalu jako bezpečné země původu je zcela relevantním podkladem, byť zpracovaným Ministerstvem vnitra. Žalobkyně ani nepředložila jakýkoliv jiný relevantní podklad ohledně situace v zemi původu, který by prokazoval její tvrzení a současně vyvracel správnost tohoto ministerského Hodnocení Senegalu jako bezpečné země původu.
41. Žalobkyně dále v žalobě obecně uváděla, že žalovaný nezjistil řádně skutkový stav a nepřihlédl ke všem skutkovým okolnostem, přitom nesprávně aplikoval ustanovení zákona o azylu. Těmto obecným tvrzením soud nemohl opět přisvědčit s odkazem na již shora provedený výklad, na který pro stručnost odkazuje. Ostatně ani zde žalobkyně neupřesnila, v čem nebyl zjištěn řádně skutkový stav, k jakým rozhodným skutkovým okolnostem žalovaný nepřihlédl, a která ustanovení zákona o azylu nesprávně aplikoval.

42. Není pravdou, že by žalovaný odmítl tvrzení žalobkyně a současně popřel existenci minimální možnosti rituálu ženské obřízky a nucených sňatků. To rozhodně žalovaný neodmítl, naopak na základě shromážděných informací uváděl, že na venkově k těmto praktikám dosud dochází, avšak v individuálním případě žalobkyně jejich uskutečnění už reálně nehrozí. Žalovaný nerezignoval na své povinnosti a případem žalobkyně se zabýval v dostatečném rozsahu. V této souvislosti ani žalobkyně nic konkrétního netvrdila. Žalovaný vycházel z doložené skutečnosti, že Senegal je bezpečnou zemí původu. O této skutečnosti nevyšly najevo žádné pochybnosti. Za této situace bylo důkazní břemeno vychýleno na stranu žalobkyně, která měla prokázat, že v jejím případě nelze Senegal považovat za bezpečnou zemi původu. To se jí však prokázat nepodařilo.
43. Soud nepokládá zprávu Ministerstva vnitra – Hodnocení Senegalu jako bezpečné země původu za jakkoliv tendenční. Pokud se v zemi nevyskytují nějaké problémy, těžko je lze ve zprávě popisovat. Žalobkyně dále zpochybňovala, že pravdivost jejích tvrzení neměla být posuzována jen na základě pohovoru a několika shromážděných zpráv. Soud nemohl žalobkyni ani v tomto přisvědčit, neboť ve věci je skutečně rozhodující skutkové vyličení azylového příběhu žalobkyně a dále ověření situace v zemi původu ze shromážděných zpráv. Děje se tak ve všech posuzovaných případech. Žalobkyně také uvedla, že jsou zde zásadní kulturní rozdíly mezi Českou republikou a Senegalem, přičemž tyto nebyly žalovaným zohledněny. Z uvedeného tvrzení není zřejmé, jak přesně měly být tyto rozdíly zohledněny, nicméně jsou-li opravdu tyto rozdíly podle žalobkyně tak zásadní, pak není zcela zřejmé, proč právě v České republice chce žádat o mezinárodní ochranu. Podle žalobkyně nebylo dostatečně vzato žalovaným v úvahu to, že opustila bezpečí Gambie a vydala se na dlouhou cestu do ČR údajně proto, aby byla v bezpečí dost daleko od rodiny. Podle soudu takové tvrzení neobstojí ve světle shora provedeného výkladu, kde soud jednoznačně uzavřel, že žalobkyně nebude po návratu do vlasti ohrožena nuceným sňatkem nebo obřízkou, a bude na jejím zvážení, kde se v Senegalu usadí. Podniknutím cesty do Evropy a do ČR není prokázáno, že žalobkyni hrozí v zemi původu nebezpečí. Vzhledem ke všem ostatním skutkovým okolnostem má soud za to, že její cesta do Evropy spíše svědčí o ekonomické migraci a cestě za „lepší“ životem, než některému z azylově relevantních důvodů. S žalobkyní měla původně cestovat její starší sestra, která vše organizovala, ale nakonec nepřicestovala z důvodu pracovních povinností v jiné africké zemi. U této sestry žalobkyně nikdy nepopisovala jakékoliv hrozící nebezpečí v zemi původu, přesto spolu plánovaly cestu do Evropy a ČR. Žalobkyně také zcela nelogicky namítala, že žalovaný neposuzoval to, zda nedošlo k porušení Úmluvy OSN o odstranění všech forem diskriminace žen, podle které se státy zavázaly zajistit ženám stejná práva svobodně si vybrat manžela a vstoupit do manželství pouze s jejich úplným souhlasem. Jak vyplývá z výše provedeného výkladu, takovou právní úpravu obsahují i zákony v Senegalu, kdy je Ústavou i zákonem o rodině garantováno, že každý musí osobně souhlasit se sňatkem, přičemž obcházení zákona je trestáno, a to včetně úředníků, kteří by svolili k takovému sňatku. Sňatek bez výslovného souhlasu není možný v Senegalu, jedná se o dlouhodobě zakázané jednání. K porušení předmětné úmluvy nedošlo. Žalobkyně není přímo ohrožena nuceným sňatkem (viz výklad výše). K námitce žalobkyně, že k praktice ženských obřízek stále v Senegalu dochází, a tak bylo na místě zkoumat, zda tomuto

nebezpečí byla vystavena i žalobkyně, soud sděluje, že předmětné bylo v této věci zkoumáno a pro stručnost odkazuje na již shora provedený výklad.

44. Žalobkyně dále vytýkala žalovanému, že své úvahy řídil aplikací § 16 odst. 2 zákona o azylu. To pokládá soud za souladné se základními zásadami správního řízení, kdy postup správního orgánu musí být nejen souladný s právními předpisy, ale také rychlý, účelný a efektivní tak, aby se každý dočkal rozhodnutí v přiměřeném čase a řízení nebylo neúměrně a neodůvodněně prodlužováno. Není pravdou, že se žalovaný nijak nezabýval situací v Senegalu ve vztahu k ženským obřízkám, nuceným sňatkům či obecné diskriminaci žen. Opak je pravdou, o tom svědčí napadené rozhodnutí a rovněž výklad provedený shora. V této souvislosti nedošlo k porušení § 3, § 2 odst. 4 ani § 50 odst. 3 a 4 správního řádu, neboť žalovaný zjistil stav věci v rozsahu, o němž nejsou důvodné pochybnosti a jenž je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu žalobkyně, přitom zohlednil veškeré skutečnosti ve prospěch žalobkyně, a také přihlédl ke všemu, co v řízení vyšlo najevo. Není pravdou, že by žalovaný shrnul veškeré žalobkyní uváděné skutečnosti do jediné věty a odmítl její tvrzení s tím, že jí žádné nebezpečí nehrozí. Žalovaný naopak své závěry logicky a výstižně zdůvodnil, přitom se nejednalo pouze o jednu větu. Není také pravdou, že by žalovaný bagatelizoval tvrzení žalobkyně (viz napadené rozhodnutí a výklad provedený shora).
45. Žalovaný měl v napadeném rozhodnutí dle žalobkyně opomenout subjektivní aspekt její osoby, tedy její opodstatněné obavy z pronásledování, jejichž hodnocení mělo být upřednostněno před úsudkem o situaci v zemi původu. Soud k tomu uvádí s odkazem na již shora uvedený výklad, že důvodnost obav žalobkyně z pronásledování či tvrzené formy diskriminace byly žalovaným ve správním řízení důkladně zkoumány. Stejně tak byla zkoumána situace v zemi původu žalobkyně. Jelikož bylo zjištěno, že žalobkyně pochází ze státu, který považuje Česká republika za bezpečnou zemi původu (§ 16 odst. 2 zákona o azylu), bylo na žalobkyni, aby prokázala, že v jejím případě nelze Senegal považovat za bezpečnou zemi původu. Pro uplatnění práv žalobkyně byl poskytnut v řízení široký prostor, žalobkyni se však nepodařilo prokázat, že Senegal není bezpečnou zemí původu. Vzhledem k dalším žalobkyní uplatněným tvrzením soud uvádí, že žalovaný nepovažoval výpověď žalobkyně za rozpornou, nýbrž za nevěrohodnou. Ta nemohla být osvědčena jako pravdivá mimo jiné v souvislosti se zjištěnými skutečnostmi o zemi původu ze shromážděných podkladů. Řízení před správním orgánem bylo vedeno v souladu se základními zásadami správního řízení, a také azylovým zákonem. Žalovaný neupřednostnil bezdůvodně aplikaci § 16 odst. 2 zákona o azylu, aniž by proto byly splněny podmínky posuzovaného případu. Není pravdou, že se žalovaný odmítl případem žalobkyně zabývat nebo že jeho rozhodnutí vykazuje znaky svévole (ani tyto námitky žalobkyně blíže neupřesnila). Při aplikaci § 16 odst. 2 zákona o azylu žalovaný rovněž posoudil míru přiměřenosti dopadů tohoto rozhodnutí na osobu žalobkyně (přitom nezjistil těžké podmínky života v Senegalu, jak je žalobkyně líčila, ani odůvodněnost jejích obav z nuceného sňatku a provedení obřízky). Z žalobní argumentace ostatně nebylo zřejmé, které negativní dopady na osobu žalobkyně žalovaný nezvažil.
46. Soud se dále zabýval doplněním žaloby o nový žalobní bod, jenž současně představuje i nový tvrzený důvod podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Jedná se o nově žalobkyní udávanou lesbickou orientaci. Z toho žalobkyně vyvozuje, že by její návrat

do vlasti byl provázen silným ohrožením ze strany státu i rodiny, neboť v Senegalu jsou vztahy mezi příslušníky stejného pohlaví nelegální a podle trestního zákoníku za ně hrozí vězení až na dobu 5 let. V praxi je někdy tento zákon uplatňován, nicméně policie toleruje násilí vůči LGBT komunitě. Tuto zcela nově konstruovanou námitku homosexuality a ohrožení z tohoto důvodu ze strany státu a rodiny soud jednoznačně odmítá jako účelovou. Žalobkyně ji uplatnila teprve v průběhu soudního řízení, a to po prvním neúspěšně podaném návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě, kdy jí v krátkém čase hrozilo vycestování na základě výjezdního příkazu (to uváděla sama žalobkyně). Teprve poté podala u soudu opakovaný návrh na přiznání odkladného účinku žalobě současně s doplněním žaloby, který se právě opíral o tuto nově tvrzenou lesbickou příslušnost žalobkyně. Soud takové tvrzení pokládá za zcela nevěrohodné a účelové. Žalobkyni nic nebránilo uvést tento nový důvod žádosti o mezinárodní ochranu, včetně souvisejících tvrzení, již v průběhu správního řízení, a to během pohovoru nebo kdykoliv poté (např. v jejím písemném vyjádření ze dne 29. 8. 2024), popřípadě v podané žalobě ze dne 25. 9. 2024. Nic z toho neučinila. Žalobkyně sice uváděla, že během pohovoru se nacházela v novém prostředí, kdy jí kulturní rozdíly nedovolily rozporovat postup úřadu a vyjevit její příslušnost k LGBT komunitě, a dále že pohovor byl veden a tlumočen mužem, což jí také údajně bránilo uvádět okolnosti související s její sexuální orientací. Žalobkyně však vůbec nevysvětlila, proč svoji údajnou příslušnost k LGBT komunitě nesdělila žalovanému kdykoliv později po proběhlém pohovoru, např. při seznámení se s podklady pro rozhodnutí dne 26. 8. 2024, kdy ostatně zcela nově uvedla (k dotazu na nové skutečnosti či informace, jenž by měl správní orgán vzít v úvahu), že jí kvůli provedené obřízce zemřela mladší sestra. Při tomto úkonu si žalobkyně dále vyžádala lhůtu pro písemné vyjádření k věci a podkladům. Toto písemné vyjádření předložila žalovanému dne 29. 8. 2024 i s uvedením šesti případů nucených sňatků či provedené obřízky. Nutno zdůraznit, že jak v tomto písemném podání, tak ani při seznámení se s podklady rozhodnutí žalobkyně neuvedla svoji údajnou lesbickou orientaci. Zde již nemohl hrát roli moment nového prostředí, autority úřadu či přítomnosti dvou mužů, před nimiž by se styděla přihlásit k LGBT komunitě. Písemné podání sepisovala sama a při seznámení se s podklady byla přítomna za OAMP žena. Lesbickou orientaci (jako důvod pro udělení mezinárodní ochrany) žalobkyně neuvedla ani v žalobě, popř. prvním návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě. Teprve pozdější opakovaný návrh na přiznání odkladného účinku žalobě, podaný společně s doplněním žaloby, obsahoval první informaci o lesbické orientaci žalobkyně, v důsledku které požadovala přiznat mezinárodní ochranu. Podle názoru soudu bylo důvodem právě účelové rozšíření azylového příběhu žalobkyně s cílem změnit rozhodnutí soudu, který jí odkladný účinek k prvnímu návrhu nepřiznal.

47. Žalobkyně se v doplnění žaloby (a druhém návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě) snažila prokázat, že během pohovoru před správním orgánem nemohla o své sexuální orientaci hovořit, protože pohovor byl veden mužem. Takové vysvětlení však působí po bližším seznámení se s protokolem o pohovoru nevěrohodně. Žalobkyně při pohovoru hovořila nejen o tématu ženské obřízky a nucených sňatcích, ale také zmínila údajné zneužívání a bití ze strany otce. Neměla tedy žádný problém hovořit před zaměstnancem Ministerstva vnitra o nejintimnějších detailech svého života. Za této situace pak její odůvodnění, proč nově tvrzenou homosexualitu nesdělila již při pohovoru (svalila vinu na žalovaného), nedává žádný smysl. Podle soudu jde o účelové

jednání ze strany žalobkyně, aby dosáhla příznivého rozhodnutí soudu. Nelze pominout, že k doplnění těchto nově tvrzených informací mohlo ze strany žalobkyně dojít kdykoliv během správního řízení až do seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí, včetně písemného podání ze dne 29. 8. 2024, popřípadě ve správní žalobě. Proč k tomu nedošlo, žalobkyně nijak nevysvětlila. Žalobkyně chce za každou cenu získat mezinárodní ochranu, pročez volí uplatnění tohoto nového azylově relevantního důvodu v rámci druhého návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě a doplnění žaloby, když vyplývá z veřejně dostupných zdrojů – např. webové stránky Ministerstva zahraničních věcí ČR, sekce Specifika, bezpečnostní situace a doporučení turistům, že homosexualita a její projevy jsou v Senegalu nezákonné a trestné. Žalobkyně proto nově zvolila tento důvod a domnívá se, že s ním v ČR uspěje. Současně uváděla, že pokud by měl soud pochybnosti o věrohodnosti jí tvrzené sexuální orientace, pak navrhuje provedení jejího účastnického výslechu. Podle názoru soudu by však nebylo tímto účastnickým výslechem nic nového zjištěno, žalobkyně by pouze opakovala to, co sama již o sobě tvrdila. Nešlo by o důkaz v pravém smyslu, který by mohl osvědčit tvrzení žalobkyně. Takový důkaz by neodstranil ani pochybnosti o věrohodnosti tvrzení žalobkyně. Soud proto z důvodu nadbytečnosti tento důkaz neprováděl.

48. Žalobkyně opřela své pozdější uvedení odlišné sexuální orientace (neuvedení již v pohovoru) o rozhodnutí Soudního dvora EU a Ústavního soudu ČR (blíže viz článek II. tohoto rozsudku). Pokud jde o rozsudek Soudního dvora EU, z něj pro případ osob s odlišnou sexuální orientací vyplývá, že jim nelze klást k tíži to, že se odhodlají uvést tento citlivý azylový důvod až v pozdějším stadiu řízení před správními orgány. O takovou situaci však v případě žalobkyně vůbec nejde, neboť ta v řízení před správními orgány nikdy svoji sexuální orientaci nezmínila. Že je lesba, sdělila poprvé v průběhu soudního řízení, a to teprve po neúspěchu se svým prvním návrhem na přiznání odkladného účinku žalobě, který soud zamítl. Sama k tomu uvedla, že nemá jinou možnost, jak se vycestování na základě výjezdního příkazu vyhnout, než podat novou žádost o přiznání odkladného účinku. Ve smyslu nálezu Ústavního soudu ČR ze dne 12. 4. 2016 pak žalobkyně uváděla, že existuje řada ospravedlnitelných důvodů, proč žadatel o azyl nesdělí všechny relevantní důvody pro udělení azylu před ministerstvem (trauma, stud nebo jiné zábrany mohly zabránit úplnému ústnímu svědectví, žalobkyně zde tučně vyznačila – pohlaví tazatele nebo tlumočnicka, které mohlo být pro žadatele zábranou). Žalobkyně dále parafrázovala závěry Ústavního soudu tak, že žadatelé o mezinárodní ochranu patří ke zranitelné skupině obyvatelstva a nelze bezvýjimečně trvat na tom, aby žadatel o azyl uvedl všechny relevantní důvody již ve správním řízení před ministerstvem. Krajský soud přisvědčil závěrům Ústavního soudu, které použila k citaci žalobkyně, přičemž takto také sám k věci přistupoval. Nicméně individuálním posouzením případu žalobkyně dospěl k jiným závěrům, než by si žalobkyně přála. Své závěry prezentoval již ve výše provedeném výkladu a pro stručnost na ně zde odkazuje. Pohlaví tazatele nebo tlumočnicka jistě mohlo být ospravedlnitelným důvodem pro neuvedení jiného zásadního azylového důvodu již při první příležitosti ve správním řízení (pohovor), avšak z pokusu žalobkyně o vysvětlení celé situace není nijak zřejmé, proč svoji odlišnou sexuální orientaci, na které nově staví svoji obavu z návratu do vlasti, neuvedla v dalším průběhu správního řízení nebo v podané žalobě. Pohlaví dvou mužů u pohovoru již nemohlo hrát žádnou roli. Ve svých původních tvrzeních žalobkyně vyjadřovala obavy z nuceného sňatku domluveného otcem, avšak ani v této souvislosti

nikdy neuvedla, že je lesba, a nemůže si tak vzít přítele otce. Soud se domnívá, že žalobkyně intenzivně hledala nějaký pádný důvod pro setrvání na území ČR, až zvolila homosexualitu. Oprávněnost tohoto tvrzení (a azylového důvodu) však nijak nevyplývá z dosud vyličeného azylového příběhu a těžko lze i najít nějakou souvislost s dosavadním životem žalobkyně, jak jej sama popisovala. Na důvěryhodnosti žalobkyně ostatně nepřidá ani to, že svoji identitu a státní příslušnost prokazovala pouze čestným prohlášením, neboť na území ČR přicestovala bez jakýchkoliv dokladů. Uplatňovala-li žalobkyně homosexualitu jako nový důvod žádosti o mezinárodní ochranu teprve v soudním řízení, nelze z tohoto důvodu vytýkat žalovanému, že vedl pohovor s žalobkyní povrchně. Z protokolu o pohovoru ze dne 13. 8. 2024 vyplývá, že žalobkyně byla v závěru dotázána, zda chce uvést ještě nějaké skutečnosti, které by měl správní orgán vzít v potaz při posuzování její žádosti. Žalobkyně na to sdělila, že již vše uvedla. Na podporu svých tvrzení nic nepředložila. Obsah protokolu o pohovoru byl pak žalobkyni zpětně přetlumočen, na což žalobkyně uvedla, že k němu nemá žádných námitek.

49. Soud dále vypořádá ostatní žalobní námitky uplatněné v doplnění žaloby (některé z nich jsou opakovány z původně podané žaloby).
50. Není pravdou, že žalovaný rezignoval na zkoumání azylově relevantních okolností. Veškerá žalobkyní uplatněná tvrzení ve správním řízení vzal v potaz a řádně vyhodnotil. Skutkový stav náležitě zjistil v rozsahu, jenž nevzbuzuje pochybnosti. Skutková zjištění řádně právně vyhodnotil a rozhodl o nedůvodnosti podané žádosti o mezinárodní ochranu. Nelze jakkoliv přisvědčit tvrzení žalobkyně, že uvedla ve správním řízení dostatek informací, které měl správní orgán vzít v potaz a s připočtením nově tvrzené odlišné sexuální orientace neměl být podle ní Senegal považován za bezpečnou zemi původu. Takto zjednodušit situace nelze. Žalobkyně nikdy neupřesnila, které informace a skutkové okolnosti žalovaný nevzal podle ní při posuzování věci v úvahu. Soud v tomto ohledu odkazuje na již výše provedený výklad, z něhož jednoznačně vyplývá, jak byla vypořádána jednotlivá související tvrzení žalobkyně. Z důvodu stručnosti již nebude shora učiněné závěry opakovat. Žalobkyně připomněla judikaturu Soudního dvora EU, podle které je třeba posoudit v případě země zařazené na seznam bezpečných zemí původu, zda skutečně splňuje podmínky pro takové označení. Sama žalobkyně k Senegal jen obecně uvedla, že nespĺňuje tyto podmínky. Soud však tomuto nepřisvědčil. V podrobnostech odkazuje opět na výklad provedený výše, kde se touto otázkou také zabýval. Soud ani neshledal žádnou indicii k tomu, že by Senegal nemohl hodnotit jako bezpečnou zemi původu. Zde především odkazuje na obsah správního spisu (podklady, vyjádření žalobkyně) a i veřejně dostupné informace o této zemi. Bylo na žalobkyni, aby prokázala, že v jejím případě tento stát nelze považovat za bezpečnou zemi původu (§ 16 zákona o azylu). To se ale žalobkyni nepodařilo prokázat (viz výklad výše).
51. Soudu není zřejmé, jaké údajné zprávy podle žalobkyně dokumentují významné lidskoprávní nedostatky v Senegal, které měly zahrnovat případy svévolného nebo nezákonného zabíjení, dále kruté, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání ze strany vězeňských nebo bezpečnostních úředníků; dále tvrdé a život ohrožující podmínky ve vězení; svévolné zatýkání nebo zadržování; problémy s nezávislostí soudnictví; závažná omezení svobody projevu a svobody sdělovacích prostředků, včetně

zatýkání novinářů; vážná omezení svobody internetu; zásahy do pokojného shromažďování a svobody sdružování; nedostatečné vyšetřování násilí na základě pohlaví, včetně domácího a partnerského násilí a též mrzačení ženských pohlavních orgánů; obchodování s lidmi; násilné zločiny a hrozby násilím vůči lesbám a gayům. Z uvedené námitky nevyplývá jakákoliv konkrétnost a souvislost s azylovým příběhem žalobkyně, obsahem je pouze provedení výčtu všech možných na světě existujících „lidskoprávních porušení a nedostatků“, ovšem bez bližší souvislosti s konkrétním územím a konkrétní situací žalobkyně. Takový obecný výčet nedostatků byl zjevně vytržen z celkového kontextu jiných blíže neupřesněných zpráv a jen těžko lze zde hledat přímou souvislost s nyní posuzovaným případem žalobkyně.

52. Žalobkyně také uváděla, že dostupné zprávy (bez jejich upřesnění) o zemi původu informují v posledních letech o vymáhání zákona postihujícího vztahy osob stejného pohlaví, když LGBT lidé jsou vystaveni diskriminaci a násilí; zároveň chybí dostatečné zabezpečení ochrany příslušníků LGBT menšiny před nezákonným jednáním soukromých osob. Uvedené musí soud zcela odmítnout, nijak to nesouvisí s konkrétním azylovým příběhem žalobkyně, ten se odehrává zcela mimoběžně s touto obecnou argumentací. Pokud žalobkyně k této námitce opět doplňuje, že ji senegalské orgány neochránily před hrozbou nuceného sňatku a ženské obřízky, pak soudu není vůbec zřejmé, jakou to má souvislost s předtím udávaným trestáním homosexuálního jednání a zabezpečením ochrany příslušníků LGBT komunity. Za homosexuální jednání nebyla žalobkyně nikdy trestaná ani pronásledovaná. V dalším soud odkazuje na výše provedený výklad, kde se již vypořádal s námitkami tvrzené hrozby nuceného sňatku a provedení ženské obřízky.
53. Jak také již bylo výše uvedeno, není pravdou, že by žalovaný posoudil žádost žalobkyně nedostatečně, a že by nevzal v úvahu všechny okolnosti případu. Žalovaný naopak zajistil, aby skutkový stav byl zjištěn v celém rozsahu, přitom pro provedení doplňujícího pohovoru neexistoval žádný důvod. Žalobkyně uváděla, že by tím mohly být rozptýleny pochybnosti, které žalovaný mohl mít o její výpovědi. Žalovaný však neměl žádné pochybnosti o azylovém příběhu žalobkyně a ani nezjistil neúplnost či nedostatky ve výpovědi žalobkyně. Nová tvrzení s časovým odstupem účelově přináší pouze žalobkyně tak, aby bylo rozhodnuto v její prospěch. Ostatně žalobkyně byla správním orgánem v závěru pohovoru vyzvána, aby sdělila i další skutečnosti, které by měl vzít správní orgán při svém posuzování věci v potaz, nicméně žalobkyně na to uvedla, že vše již sdělila. Na závěr si nechala kompletně přetlumočit celý pohovor a žádné námitky k zápisu jednotlivých otázek a odpovědí neměla. V této souvislosti je třeba také odmítnout tvrzení žalobkyně, že neměla možnost v řízení uvést další okolnosti svého případu, které byly azylově relevantní, a z tohoto důvodu je uvádí až v soudním řízení, resp. ve druhém jejím návrhu na přiznání odkladného účinku a doplnění žaloby. Takové tvrzení se v nezakládá na pravdě, žalobkyně mohla další relevantní okolnosti případu uvést kdykoliv v průběhu správního řízení, tedy i po proběhlém pohovoru, například v rámci seznámení se s podklady rozhodnutí, a také v následně předloženém podání ze dne 29. 8. 2024, v němž se vyjadřovala k věci a podkladům. Pro toto písemné vyjádření si sama vyžádala od žalovaného lhůtu. Žalovaný v žádném případě pohovor neodbyl a ve věci nedospěl k urychlenému či předčasnému závěru, jak naznačovala žalobkyně. Postup žalovaného byl v souladu se zákonem a zamítnutí žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodné ve smyslu

§ 16 odst. 2 zákona o azylu odpovídalo zjištěnému skutkovému stavu. Žalovaný dospěl k závěru, že Senegal je bezpečnou zemí původu, přitom kriticky hodnotil veškeré veřejně dostupné informace a shromážděné podklady rozhodnutí, není pravdou, že tvrzení žalobkyně nepodrobil bližšímu zkoumání. Namítala-li žalobkyně v doplnění žaloby, že již při pohovoru sdělila, že její strach z návratu do vlasti pramení nejen z nebezpečí nuceného sňatku a ženské obřízky, ale především ze strachu ze smrti pro její sexuální orientaci, pak žalobkyně neuvádí pravdu. O její údajné odlišné sexuální orientaci nepadlo ve správním řízení ani slovo a žalobkyně toto tvrzení manipulativně podsouvá teprve až v řízení soudním při podání druhého návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě v rámci doplnění žaloby. Zcela nově uplatněný žalobní bod, spočívající v obecném tvrzení, že žalobkyně je lesba, bez uvedení bližších souvislostí (např. jak se to projevuje v životě žalobkyně a zda čelila z tohoto důvodu pronásledování), soud nemůže ve prospěch žalobkyně zohlednit. Jedná se o naprosto účelové a ničím nepodložené tvrzení, ostatně žalobkyně ani nikdy o takových okolnostech nehovořila (naopak potvrdila, že je muslimského vyznání), které má za cíl maximálně prodloužit azylové řízení a oddálit vycestování žalobkyně z České republiky. Jinou spojitost s případem žalobkyně soud nenalezl. Pokud žalobkyně chce v Evropě, resp. v ČR řádně pobývat, musí se podrobit institutům vyplývajícím ze zákona o pobytu cizinců, nelze k tomu zneužívat mezinárodní ochrany.

54. Žalovaný se azylovým příběhem žalobkyně a její individuální situací přezkoumatelně a detailně zabýval. Zcela po právu dospěl k závěru, že Senegal je ve vztahu k žalobkyni třeba považovat za bezpečnou zemi původu. Vzhledem k naplnění podmínek uvedených v § 16 odst. 2 zákona o azylu byla žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany zamítnuta jako zjevně nedůvodná.
55. Podle § 16 odst. 4 zákona o azylu platí, že jsou-li naplněny důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel splňuje důvody udělení azylu podle § 13 a § 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li splněny důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odstavce 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.

VII. Závěr a náklady řízení

56. Soud neshledal uplatněné žalobní body důvodnými a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
57. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobkyně nebyla v řízení úspěšná, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení (výrok II. tohoto rozsudku). Ve věci úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti (jejich přiznání nepožadoval), proto mu nebyla náhrada nákladů řízení přiznána (výrok III. tohoto rozsudku).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 28. února 2025

JUDr. Kateřina Mrázová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně

